

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.148

30.5.2024.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 147. sednice Komisije za žalbe, održane 30.5.2024. godine u 18 sati u Pres centru UNS-a.

Prisutni članovi Komisije: Nadežda Budimović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Filip Švarm, Zlatko Čobović, Ana Martinoli, Rodoljub Šabić, Jelka Jovanović, Milena Vasić i Olivera Milošević

Odsutni članovi Komisije: Sanja Pavlović

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1.Razmatranje žalbe Nebojše Dimitrijevića na tekst objavljen u dnevnom listu “Srpski telegraf”

2.Razmatranje žalbe Jelene Stupljanin na tekst objavljen na portalu “Hello”

1.Nebojša Dimitrijević podneo je žalbu, verujući da je „Srpski telegraf“ objavljivanjem navodnog iskaza njegovog sina o masovnom ubistvu u OOŠ „Vladislav Ribnikar“, koji nikada nikome nije dao, prekršio više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti. U toku diskusije, Jelka Jovanović je ukazala na to da su verovatno prekršene još neke tačke Kodeksa, sem navedenih i da je reč o strašnoj tragediji, posebno što su u pitanju deca, koja nikako ne bi smela da se zloupotrebljava na ovakav način. Milena Vasić je upitala “dokle više” i “kako ovo zaustaviti”. Rekla je da je protiv korišćenja represivnih sredstava protiv medija, ali u ovom slučaju je zaista pitanje da li bi ovakvim tekstovima trebalo da se pozabavi i Tužilaštvo, jer bi ovo moglo biti izazivanje panike i nereda. Navela je da izrazi poput “učionica smrti i slični opisi, čine tekst do te mere uznemirujućim da to zaista pokreće pitanje i krivične odgovornosti. Dodala je da se nada da će neko od roditelja i tužiti medije, jer se čini da, koliko god odluka da Komisija donese, to nije dovoljno. Zlatko Čobović je istakao da je Kodeks nesumnjivo prekršen i ukazao i na to da se autor teksta nije “setio” da pozove roditelje (koji se inače pominju na kraju teksta) da ih bilo šta pita, već prenosi sve iz druge ruke, od navodnog izvora. Zato misli da je prekršena i tačka 5 poglavlja I, jer je objavljeno izmišljeno svedočenje. Fili Švarm je istakao da je ceo tekst izmišljen, da je reč o mediju koji (što se vidi i iz slučaja sa napadom Milana Lađevića na Vuka Cvijića), “pravi od dana noć i obrnuto”, koji predstavlja dno i da Komisija mora jasno da istakne da se ovako nikako ne sme pisati, kao i da je tekst napisan iz najnižih pobuda. Rodoljub Šabić je naveo da se ne može kategorički tvrditi da je sve izmišljeno, ali da sve upućuje na to, jer nema nikakvih

dokaza za bilo šta što je objavljeno. Rekao je da misli da ne postoji ništa u Kodeksu što ovim tekstom nije prekršeno i da se ni Savet sa ovakvim slučajevima ne sreće često. Dodao je da nije reč o tome da je neko slučajno objavio nešto netačno, nego o namernom i svesnom laganju. Tamara Skrozza je rekla da ne vidi potrebu da se dodaje tačka 5 poglavlja I, jer već postoji tačka 1 koja se odnosi na neistinitost izveštavanja, te da je uz to, ključan i prekršaj tačke 4 poglavlja VII, koja se odnosi na privatnost maloletnika. Nadežda Budimović je rekla da se Komisija svaki put iznenadi do koje mere neki mediji mogu povlađivati najnižim porivima. Po njenom mišljenju, ključna stvar je to što u ovom slučaju nije postojao nikakav javni interes da se ova priča sada objavi, čak i da je istinita, a još je gore što nije i što je identitet deteta potpuno otkiven. Tamara Skrozza je dodala da bi u obrazloženju odluke svakako trebalo pozvati kolege da posebno vode računa kada pišu o ovom slučaju, imajući u vidu javni interes, posledice te tragedije i atmosferu u društvu posle nje, kao i da bi trebalo pozvati nadležno ministarstvo i druge državne organe da obrate pažnji na ovo i da rade svoj posao. Komisija je, posle rasprave, jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 2, 3 i 4 poglavlja I, tačke 4 i 5 poglavlja IV, tačka 1 poglavlja V i tačke 1, 2 i 4 poglavlja VII.

2. Jelena Stupljanin je u žalbi Savetu za štampu navela da je naslov teksta, koji se navodno odnosi na razgovor koji je vodila u jednom podkastu, a koji je objavljen na Instagramu, potpuno izvučen iz konteksta, jer uopšte nije rekla to što naslov sugerise. Zlatko Čobović je ocenio da je žaliteljka u pravu, jer kad se presluša šta je zapravo rekla, vidi se da je naslov potupno suprotan suštini njene izjave. A da stvar bude još gora, u tekstu piše šta je zaista rekla, iako se u naslovu navodi nešto sasvim drugo. Filip Švarn se saglasio sa ovim, dodajući da naslov ne mora da bude doslovan citat iz intervju, ali mora da ima vezu sa tekstom i da odražava suštinu onoga što je rečeno. Tamara Skrozza je istakla da su rubrike Crna hronika i Estrada „crne rupe“ našeg novinarstva, u kojima nikakva pravila ne važe i „sve se može da se izokrene i zloupotrebi“. Podsetila je da je u praksi Komsije već bilo slučajeva da su sa privatnih profila javnih ličnosti na društvenim mrežama preuzimani delovi tekstova i potpuno dekonstruisani i dekontekstualizovani, prilagođavani su dnevnim potrebama medija, idejama urednika i slično, te da je i ovo takav slučaj. Dodala je da je reč o ozbiljnoj zloupotrebi, jer javne ličnosti daju poverenje novinarima i urednicima i nije korektno da se na ovakav način ono što govore izmesti iz konteksta i savim drugačije oboji. Naglasila je i da je zloupotreba poverenja sagovornika veliki novinarski greh. Jelena Petković je ukazala i na to da je reč o temi koja je veoma intimna i ima posebnu težinu, te da se ona ne bi usudila da ovakvu izjavu uopšte objavi bez navođenja svake reči i bez pozivanja sagovornice koja je tu izjavu dala u specifičnoj situaciji i atmosferi. Komisija je, nakon toga, jednoglasno odlučila da su prekršene tačka 1 poglavlja II i tačka 1 poglavlja V.

Sednica je završena u 18.35 sati.

Zapisnik vodila

Predsedavajuća

Gordana Novaković

Jelena Petković